

Opsamling

Workshop om
Udviklingsperspektivet
for Frøslev-Padborg
16.01.2018

Dagens program

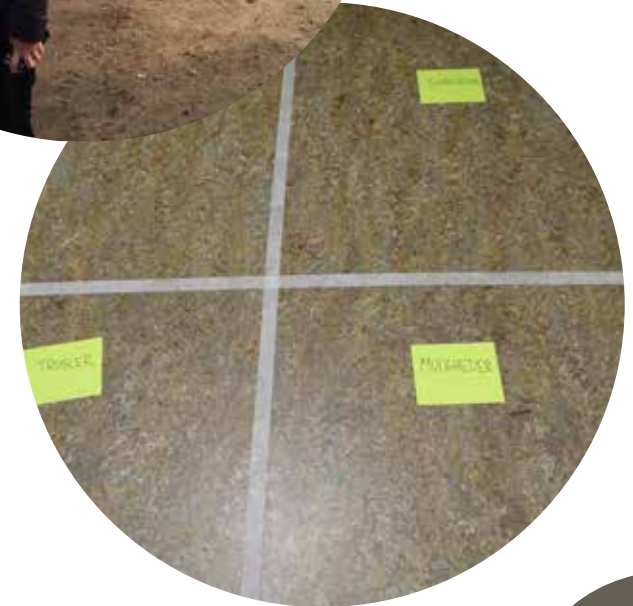

Oplæg til arbejdsgruppe 3 for udviklingsperspektiv Frøslev-Padborg

Den 16 januar fra 17 til 20 på Lyreskolen (Pausen) hvor vi var sidst

Facilitering ved MOVE arkitektur ApS

- 17.00 tape og ankomst
- 17.05 Velkomst og status ved Maria fra Aabenraa kommune
- 17.10 Præsentation af arbejdsprocessen og forventnings afstemning og program v. Christina
- 17.15 Opsamling visionsdelen af perspektivet v. Christina
- 17.25 Der kommenteres på opsamling af visionsdelen v. arbejdsgruppen
  - Der samles op i plenum (A1)
- 17.35 SWOT på Lyrevisionen v. Christina
- 17.55 Introduktion de 4 indsatsområder (visionsspor) og 3 niveauer v. Christina
- 18.05 Opsamling på de 2 indsatsprojekter "By fælled" og Stadion - openspace v. Christina og arbejdsgruppen (A1) (navne, endeligt indhold ...)
- 18.25 Brainshake.) opdeling i 2 grupper/4 grupper
- 18.35 Der tages forsyninger 😊 Og gumles under oplægget.
- 18.55 Inspiration til indsatser på de 3 niveauer v. Christina
- 19.05 Idestafet der brainstormes i grupperne på projekter til Idebanken, v. arbejdsgruppen
  - Der skal arbejdes med ideer til de 4 indsatsområder (visionsspor) på de 3 niveauer, og mens vi venter tiltag. (A1 luftfoto og A2 ark – et til hver af indsatsområderne)
- 19.45 Optakt til borgermøde – hvad nu og hvornår v. Maria og Christina
- 20.00 Tusind tak for i dag og ha en fantastisk aften vi ses 😊

Tak for idag

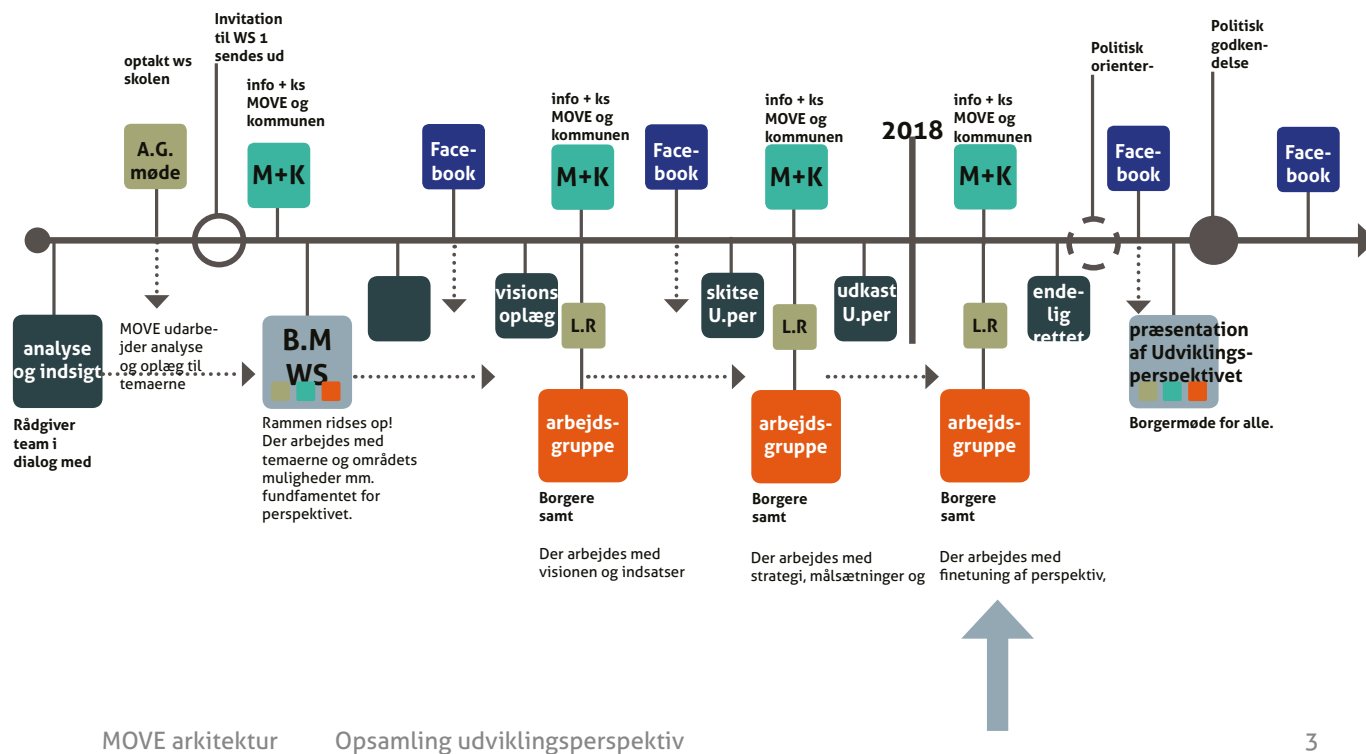
Opsamling workshop

Workshop for arbejdsgruppen på Lyreskovskolen 18.01.2018.

Aftenen startede med velkomst ved Maria Jesen, Christina Olsen og Helene Plet, fra MOVE arkitektur faciliterede workshoppen.

Det var en super aften hvor alle arbejdede hårdt. De sidste brikker faldt på plads og nu venter opgaven med at få skrevet Udviklingsperspektivet, som forventes klar til borgermøde i maj-juni måned.

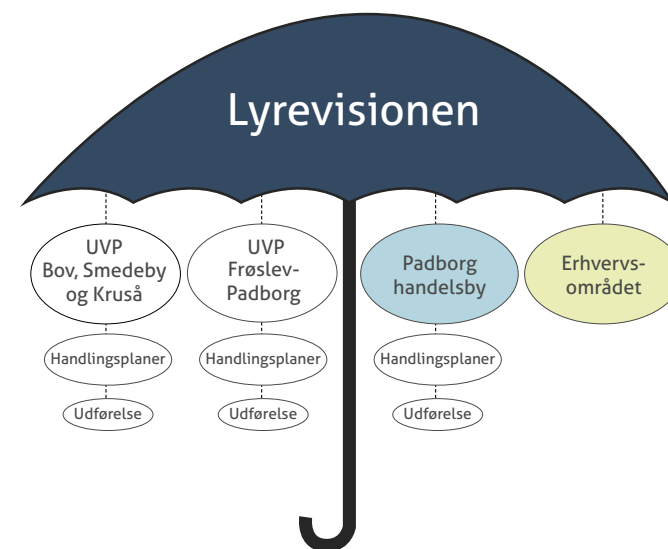
Arbejdsprocessen

Lyrevisionen

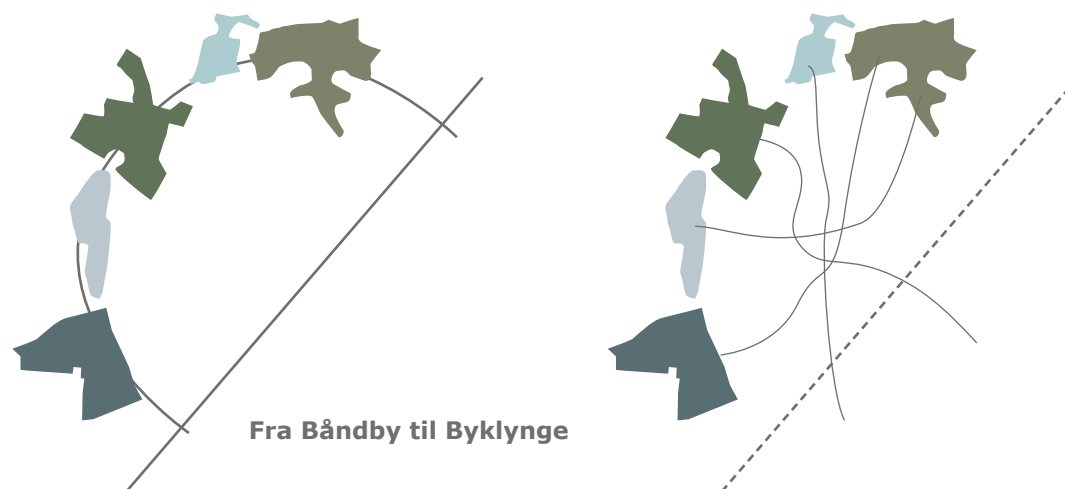
En fælles vision for Frøslev, Padborg, Bov, Smedeby og Kruså.

“Vi vil binde vores område bedre sammen – såvel fysisk som socialt. Lyreområdet vælger man til. Vores styrker nu og i fremtiden, et aktivt og sundt miljø for alle, smuk natur, levende kultur og et blomstrende lokalfunderet erhvervs- og uddannelsesmiljø. Vi vil favne internationalitet og samarbejde på tværs.”

Fra Båndby til Byklynge

Ved at flytte fokus fra ideen om de fem byer som en sammenhængende Båndby til et mere individuelt perspektiv, hvor sammenhængskraften ikke længere er vejen der kobler de fem byer, men alle de fælles værdier området byder på og hvordan de fem byer kan udvikle deres forskellige styrker til fælles glæde som Byklynge. Skaber visionen en ny styrket identitet, baseret på en mere fremtidssikret selvforståelse, fyldt af positive billeder der kan kommunikeres både internt i området som ud til verden.

Strategi

Hvordan virkeliggøres visionen for Lyreområdet?

Udviklingsperspektivet er et skridt på rejsen fra selvstændig kommune til en del af Aabenraa Kommune, hvor egen identitet skal genfindes og styrkes. Lyreområdet med Lyrevisionen er et udtryk for et skridt på rejsen. For at arbejdet med udviklingen af området kan fortsætte er det vigtigt at fundamentet er solidt og på plads inden nye initiativer sættes i gang. Udviklingsperspektivet er springbrættet til det arbejde der nu kan gå i gang.

Den fremadrettede proces har to nøgle strategipunkter:

- Identitet og synlighed
- Image og samarbejde på tværs

Identitet og synlighed

Når man skal formidle en vision er det vigtigt med en fælles identitet, en identitet der er opbakning til i lokalsamfundet og som er let at formidle til udefrakommende, som man ønsker at involvere i projektet.

Image og samarbejde på tværs

Området image udadtil, skal styrkes gennem et målrettet arbejde med opfattelsen og billedet omverden har af Lyreområdet. Samarbejde på tværs af by, zoner, interesser og landegrænser skal udvikles så de enkelte projekter spænder bredt og har en stor berøringsflade, så ejerskab og fællesforståelse udvides.

Visionen og strategien bakkes op af et antal indsatsområder, som skal danne rammen omkring fremtidige projekter. Indsatsområderne tager afsæt i stedets eksisterende ressourcer og kvaliteter. Indsatsområderne kan være med til at sikre effekten af den samlede indsats i Lyreområdet, og sikre synergi mellem store som små projekter.

Lyrens Laug ved skulpturen "Rummets Lyre"

Bemærkning fra arbejdsgruppen:

Der er for meget bureaukrati der gør det svært at gennemføre nye initiativer. Vejen fra ide til virkelighed er uoverskuelig og ugenomsigtig, hvilket tager modet fra ildsjælene.

Indsatsområder

For at skabe sammenlignelige dokumenter som gør det nemt for kommunens forvaltninger at læse og bruge jeres **Udviklingsperspektiver aktivt**, er det besluttet at ensrette de titler og udtryk der bruges. Det betyder at **Visionsspor nu og fremadrettet hedder Indsatsområder**, men indholdet er det samme:)

1. Det gode sted at bo

Målsætning: Synliggørelse af områdets mange kvaliteter, gennem såvel fysiske som sociale tiltag, og derved skabe grobund for vækst.

Lyreområdet som en Byklynge, med fem små byer rundt om et smukt landskabsrum med en masse gode vandrestier på tværs, der trækker både kulturelle og natur relaterede spor (Det "Grønne hjerte"). Området indeholder både smukke skove, dejlige strande og skønne enge, alt sammen indenfor fem minutters gåafstand fra de fem byer. Det skal man synliggøre både overfor hinanden i området men også udadtil.

2. Kultur og natur

Lyreområdet får en styrket identitet og forbindelser på tværs, med afsæt i natur og kultur.

Naturen som læremester. Området byder på et rigt og varieret landskab, som rummer mange muligheder for at koble natur og læring. Man er allerede godt i gang ved Lyreskoven, der ligger ved Lyreskovskolen. Koblingen af naturen og de historiske spor som Gendarmstien skal dyrkes. Naturen skal bruges, kulturarven formidles og det nuværende kulturliv udbygges.

3. Miljø og sundhed

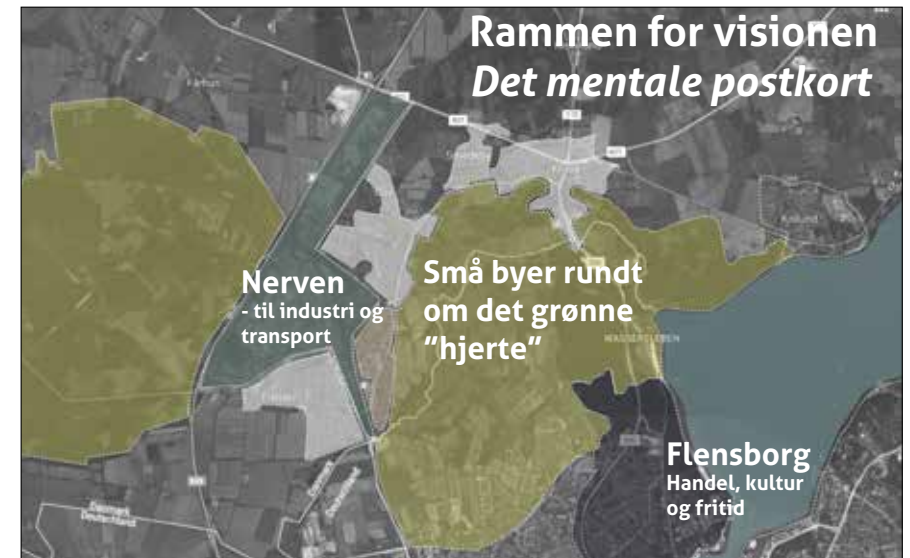
I fremtiden vil miljø og sundhed være en vigtig del af områdets image.

Området skal have et image med afsæt i miljø og sundhed. Der skal være fokus på, at det bliver nemmere og mere trygt at komme rundt i området på cykel. Grænehallerne er med sit brede udbud af fritidsaktiviteter for alle aldre, en af kommunens to kraftcentre for aktiviteter og sport. Områdets mange muligheder for sundhedsfremmende aktiviteter skal bruges. Fornyet fokus skal gøre op med billedet af pornobutikker, tung trafik og usund livsstil.

4. Erhverv og uddannelse

Vores aktive erhversområde skal ligge til grund for en uddannelsessynergi.

Der skal skabes synergi mellem erhvervslivet og uddannelse. Logistik- og transporterhvervet er historisk hjemmehørende og i dag en vigtig faktor for områdets erhvervsliv. Det er Nordeuropas største "Landhavn". Der bør sættes mere på de uddannelsesfag der knytter sig til transporterhvervet gerne på tværs af grænserne, så området sikres en udvikling med afsæt i historien.

SWOT analyse - Lyrerevisionen

- Fælles øvelse på gulvet

SWOT

Styrker:

Sammen er vi stærke, fælles mål, løfte i flok, sammenhold i byklyngen, samarbejde med erhvervsorganisationer, bosætning, tiltrækning af arbejdskraft, natur, Padborg Shopping, skol 0-9, Børnehaver, mange interessenter i området, der er mange kreative forslag i udviklingsperspektivet.

Svagheder:

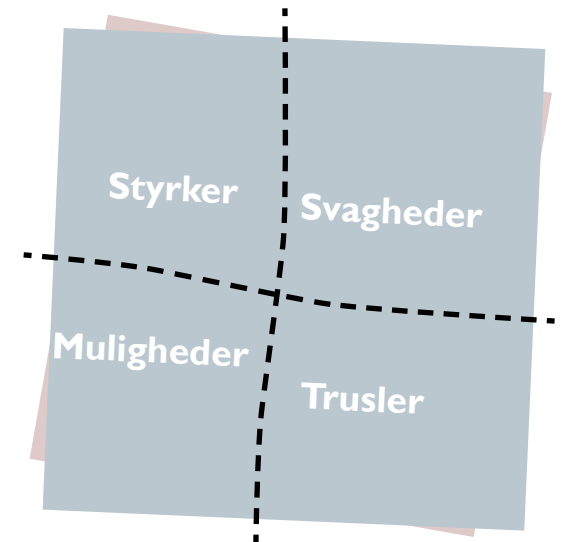
Økonomi, drift, manglende organisering, for lang behandlingstid, arbejdskraft(ildsjæle), mangler store erhvervsgrunde, mangler noget helt konkret

Muligheder:

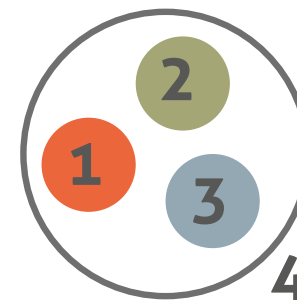
Hurtig igangsætning af mindre projekter for at tiltrække opmærksomhed hos skeptikere, godt fællesskab giver uanede muligheder, lokke unge mennesker med til projektet, billige boliger, flere uddannelsespladser, udvikling af arbejdspladser, koordinering med andre interessenter, omgivelsernes opmærksomhed for at få nye tilflyttere

Trusler:

Manglende borgerarrangement, negativ holdning hos borgerne, økonomi, dårlig koordinering, forfald, drift, hvis der ikke er en samlende vision for hele lyreområdet (paraplyen)

Indsatsområder:

1. Kultur og natur

Målsætning: Lyreområdet får en styrket identitet og forbindelser på tværs med afsæt i natur og kultur.

Områdets indsats skal udbygger og understøtter jeres identitet, som grænseområde med et rigt kultur- og naturmiljø.

2. Miljø og sundhed

Målsætning: I fremtiden vil miljø og sundhed være en vigtig del af vores image.

Området er vigtig for fremtidssikringen af jeres område (så folk vælger Lyreområdet til i fremtiden) som et godt sted at bo og være. Derfor skal områdets indsats visualisere og aktivt tale ind i miljø og sundhed.

3. Erhverv og uddannelse:

Målsætning: Vores aktive erhversområde skal ligge til grund for en uddannelsessynergi.

Områdets indsats skal udvikle og sikre et levende lokalt forankret erhvervs miljø.

4. Det gode sted at bo

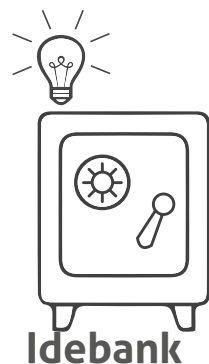
Målsætning: Vi vil synliggørelse områdets mange kvaliteter, og derved skabe vækst.

Områdets indsats skal arbejde på synliggørelsen af områdets kvaliteter (formidle alt det gode fra de 3 andre indsatsområder).

De 3 niveauer

Der blev ideudviklet i grupper, indenfor de fire indsatsområder. Ideeren kunne være på alle niveauer og af alle sværhedsgrader.

Husk
alt det midlertidige
man kan gøre mens man venter
på at Fyrtårnen bliver en
realitet!

1. Fyrtårne (Store identitetsskabende projekter, som ofte kræver en længere sagsgang og involvering af flere parter)

2. Lavt hængende frugter (projekter der er nemme at sætte i gang- og ligger lige for at udføre)

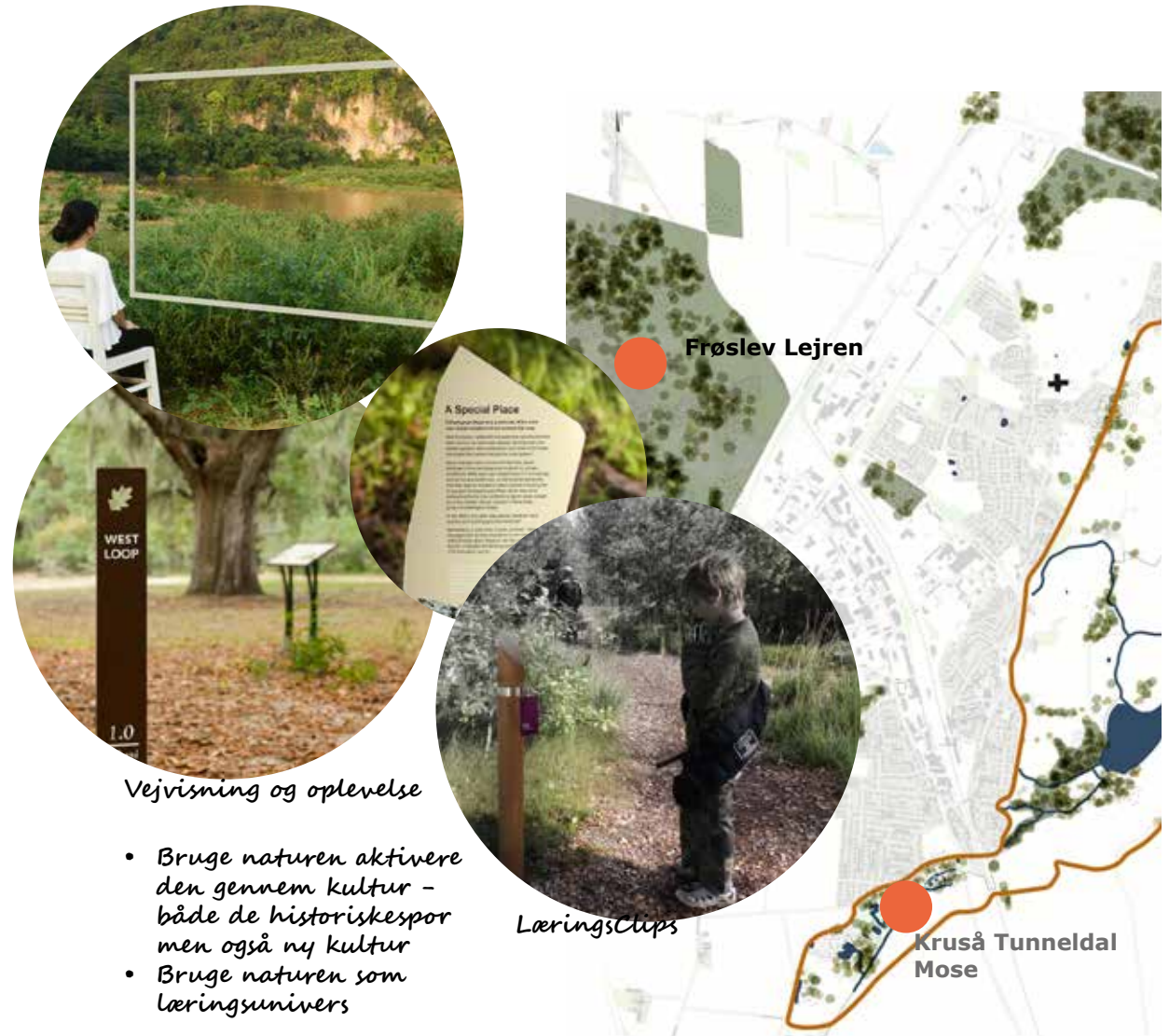

3. Det du/I selv kan lave (Vi har alle pant i hvordan vores lokalområde tager sig ud, og ofte er der mange projekter vi som borgere selv kan bidrage til)

Husk
Hvad, er ideen
Hvorfor er den vigtig

Ideer:

- Henvisning til nye områder (indsatsområderne) – fordi det så er nemt at finde vej derhen.
- Navngive stier – fordi det er nemt for alle at finde rundt på tværs i Lyreområdet.
- Skilte med beskrivelser af historier/naturområder/træsarter – fordi man kan få små oplevelser og læring om naturen og Lyreområdet generelt.
- Padborg Skov med Gendarmstien, bedre henvisning til friluftsteater og Frøslevlejren/teater – grøn – fordi det synliggør den smukke natur og kulturelle aktiviteter.
- Kunstnerisk udsmykning af fx Tricolore, vandtårn og Agrinorcold – fordi det giver et fint signal og blikfang for gennemkørende.
- Lave events på Byfælleden – grøn – fordi det styrker fællesskabet/kulturodveksling.
- Reklame for den historiske flyveplads.
- Kultursamarbejde på tværs af grænserne.
- Niehussø/gangsti/skiltning.
- Hjemmeside/app med lokalhistorie a la "Pokemon go".

Vejvisning og oplevelse

- Bruge naturen aktivere den gennem kultur – både de historiskespor men også ny kultur
- Bruge naturen som læringsunivers

Identitet

“et menneskes (eller en bestemt gruppes) bevidsthed om egen personlighed og individuelle særpræg”

Kulturlivet - nye ideer?

Ideer:

- Vi vil være kendt for at være et transportområde med mange virksomheder og lastbiler. Det skal vi være stolte af og udbygge det til et miljø, hvor der er rart af være. Der kan arbejdes i byen. Vores børn kan gå i skole til og med 9. klasse i en ny skole i et internationalt miljø/to-sprogede og tæt på grænsen.
- Ren by Frøslev-Padborg
- Bedre opholdssted for chauffører som holder weekend i pasborg.
- Bedre belysning i yderområde/stadion/ Gl. Skole
- Opfordre til at minimere lastbilkørsel ved boligområder.

vand, natur og veje

Planter og identitet

Stier leg og sport

Naturen ind i byen

- Mere natur ind i byen (Image)
- flere aktiviteter gerne koblet på naturen (sundhed)
- Mere fokus på miljø generelt
- Ren by

Image det folk taler om:)
 Det jeres sted udstråler
 "opfattelse eller billede som omverdenen har eller bringes til at have af en person, en vare, en virksomhed el.lign"

Ideer:

- Skabe aktivitet der tiltrækker unge familier/uddannelsessøgende
- Fastholde uddannelsessøgende/unge familier
- Speditørskolen bør være i området
- Knytte de uddannelser, der relaterer sig til erhvervet som fx lastvogsmekaniker, truckercertifikat, færegodskurser, chauffør efteruddannelser – fordi det samler området.
- Andre erhverv skal være mere synlige - fordi synlighed tiltrækker handlende
- Torvecentret skal gøres mere synlig – forbipasserende kan ikke se det
- Etablere et Transportmuseum – fordi det er meget relevant for området. Gerne i nærheden af ITD/FDE)
- Indsats fra Aabenraa Kommune der kan trække flere erhverv til området – fordi så får vi flere tilflyttere
- Fælles uddannelser over grænsen – fordi det giver bedre sprogkunderskaber
-

- *Synergi*
- *fokus på uddannelses forbindelser der knytter sig til områdets hovederhverv, logistik og transport*
- *samarbejde og facilitering*

Ideer til hvordan I kan få nogle tiltag til at spire - vokse?

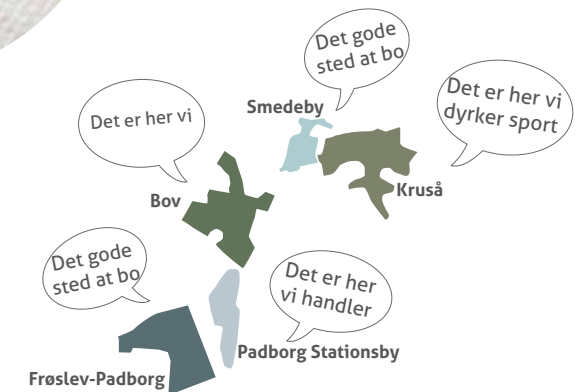
Ideer:

- Tilflyttere skal lokkes med gratis medlemskab Bov IF + fitnesscentre ect. – grøn – Skaber sociale relationer
- Forskønnelse af veje – grøn – gør vores by indbydende, tiltrækker og fastholder borgere
- Bevare og udbygge Padborg Shopping – gul – tiltrækker og fastholder borgere
- Kreative udfoldelsesmuligheder – grøn – Nye ideer er velkomne, som signal
- Udsmykning på de store haller langs Industrivej, ankomstoplevelser – grøn – som signalværdi
- Velkomstpakke til tilflyttere – grøn – så tilflyttere ved, hvad vi har at byde på
- Lokalplan, der sikrer tomme huse, ikke udlejes til overnatning for chauffører
- Skiltning
- Tog/bus/bane forbindelser. Renovering af Padborg Station
- Gøre en indsats for at tiltrække borgere syd for grænsen
-

Du ankommer i et grønt rum!

Industrivej – kobling

Hver by har sin styrke som de andre byer nyder godt af og sammen er de et stærkt byfællesskab.

Byfælled - den gamle skole

Konklusion Byfælled:

Området er det bankende hjerte og der skal være aktivitet til alle aldersgrupper. Når området skal endeligt designes, så involveres børnene, så der sikres, at der er noget til både drenge og piger, og at de tager ejerskab. Multibane flyttes fra Stadion, der placeres shelters og småbørnsleg. Det er vigtigt, at der etableres toilet i området. Der etableres et byfælledlaug efter endelig vedtagelse af Udviklingsperspektivet. Der udskrives konkurrence omkring navn til området. Det er et stort ønske, at Aabenraa Kommune blokerer for indkørsel af lastbiler, da de holder der nu, og det ødelægger asfalten. I forhold til at plante frugttræer på området, så skal det koordineres med "Oldemors Toft".

Indsatsområde: MILJØ OG SUNDHED

Aktivitets og landskabslomme det gl. Stadion

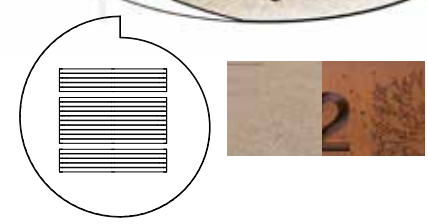

Konklusion Stadion:

Ideen er at trække naturen ind til byen. Området skal fremstå naturlig med blomstereng, pil og trægrupper. I nærhed af tennisbaner placeres en mindre skovlegeplads til de mindste børn – vigtigt med læ! I det lange græs/blomstereng kan der, hvis der er interesse, etableres fodboldgolf. Eksisterende legeplads nedlægges – området ligger i skygge, og det er meget forblæst. Multibane og evt. legeredskaber flyttes til Byfælled (der vurderes på kvaliteten af redskaber af kommunen).

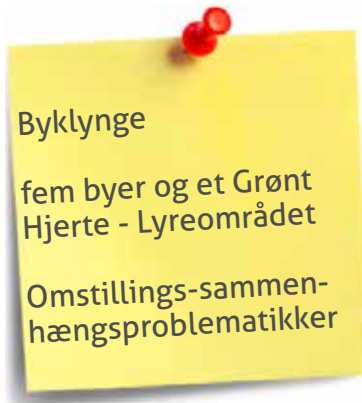

Indsatsområde: MILJØ OG SUNDHED

Husk:)

Når arbejdet for alvor går i gang med de mange gode projekter i Lyreområdet er der et par simple huskeråd som kan være med til at sikre jeres succes både lokalt i byerne men også som fællesskab i Byklyngen Lyreområdet.

Organisering og samarbejde

- Sammen står vi stærkere
- Større politisk opbakning gennem organisering
- På tværs af grænsen

Synliggørelse

- Kommunikation af stedets kvaliteter
- Bruge design aktivt - visuel kommunikation
- Målrette tiltag så de underbygger totalbilledet

Synergi og merværdi

- GRIB CHANCEN - for at få mere ud af alt det i har
- Brug de eksisterende ressourcer

Optakt til borgermødet

- Præsentation - plakater
- Visionsgruppe
- Ressourcebank
- Invitation
- Hvornår oplæg v. Maria

Arbejdsgruppemødet blev afsluttet med en snak omkring organiseringen og forberedelserne til borgermødet, hvor det endelige perspektiv og projekterne skal præsenteres.

- Der blev aftalt følgende:
- MOVE laver plakater som arbejdsgruppen præsenterer og snakker ud fra på borgermødet.
- Ninna står som starter af en ressourcebank, hvor man kan melde sig under borgermødet.
- Arbejdet hen imod at få nedsat en visionsgruppe eventuelt under Bov lokalråd, italesættes på mødet. (gerne af et medlem fra arbejdsgruppen)
- MOVE laver invitationer på A5 og A3, de sendes til kommunen som sender rundt og trykker papir kopier så der kan deles rundt og hænges op. Arbejdsgruppen lovede at hjælpe.
- Maria fra kommunen fremlagde at som det ser ud nu kommer borgermødet i maj/juni.
- Oplægget til det endelige udviklingsperspektiv bliver sendt rundt til arbejdsgruppen inden mødet, så der er mulighed for rettelser og orientering i materialet inden mødet.

Organisering

At skabe et fremtidsperspektiv for et område er et stort arbejde, men at holde fast og få perspektivet til at folde sig ud og blive til virkelighed er et endnu større arbejde! Derfor er det vigtigt at gøre arbejdet fra ide til endeligt projekt så simpel som mulig. Dette kræver at der arbejdes med organiseringen af de lokale kræfter.

Tusind tak
for en super aften:)
Arbejdsgruppen ses
til borgermøde:)

Udarbejdet af MOVE arkitektur ApS
Nørregade 65
6700 Esbjerg

I samarbejde med Aabenraa Kommune
og borgerne i området.
Efteråret 2017

MOVE